

at vi i Danmark kunde tale om de „samfundsskabte Forbrydere“, fordi her bestaar Forhold af en saadan Art, at de ligefrem fører de unge ind paa Forbryderbanen.

Som saa mange andre Medlemmer af Tinget hørte jeg med stor Interesse det ærede 17de Medlem for Hovedstaden (Vilhelm Rasmussen) skildre de frygtelige Boligforhold, der findes her. Efter mit Kendskab til Forholdene i København — for nogle Aar siden havde jeg et ret nøje Kendskab til Kvarteret omkring Trinitatis Kirke og Vognmagergade — maa jeg give det ærede Medlem fuldkommen Ret i hans Skildring. Samtidig vil jeg dog meget advare ærede Medlemmer mod den Tro, at Børnenøden er et socialt Onde, der kun findes i København; nej, det findes ogsaa udover Landet. Jeg skal som Bevis blot nævne et Par Tal. Af de 8 148 Børn, som i Aarene 1906—16 af Værgeraadene er fjernede fra Hjemmene, var de 3 130 fra Hovedstaden, 2 711 fra Provsbyerne og 2 270 fra Landdistrikterne. Det er saaledes langt fra udelukkende et københavnsk Spørgsmaal, men et Spørgsmaal, der er brændende baade i København, i Provsbyerne og paa Landet.

Vi har liggende en Betænkning angaaende en Revision af Børneloven. Den højtærede Justitsminister, der ogsaa var Justitsminister 1910, nedsatte den 8. April 1910 en Kommission, som skulde overveje, hvorledes man bedst reviderede Børneloven, og denne Kommission afgav Betænkning 1911. Nu skriver vi 1918, men der er ikke foretaget noget endnu. Under Ministeriet Berntsen rørttes der ikke ved Sagen, og saa kom vi ind i Grundlovsforhandlingerne, og derefter indtraadte Krigssituationen. I den senere Tid svarede man, hver Gang Sagen blev rejst, at man maatte nødvendigvis vente, indtil der havde været Valg efter den nye Grundlov, og Kvinderne var kommet med i det politiske Arbejde. Nu er Øjeblikket da kommet til at tage Sagen op. Inden jeg nærmere omtaler Kommissionens Betænkning, vil jeg gerne forvare mig imod, at jeg skulde nære den Opfattelse, at en Revision af Børneloven vilde afhjælpe det sociale Onde, Børnenøden i vort Samfund er. Nej, der skal noget helt andet til. Der skal en social-radikal Politik til, som skaffer andre Levevilkkaar for den store, mindre bemidlede Befolkning. Og bedre Levevilkkaar vil i denne Forbindelse sige: Mulighed for at bygge egne Hjem og Mulighed for saadanne sociale Kaar, at Moderen

kan faa Lov til at være hjemme og ofre sig for Hjem og Børn.

Naar jeg har sagt dette, er jeg inde ved Kærnen af det sociale Spørgsmaal, nemlig Jordspørgsmaalet, som blev berørt ganske kort i Aftes af det ærede Medlem fra Saksjøbing (A. M. Hansen). Børnenøden og alle andre sociale Spørgsmaal fører hen til Jordspørgsmaalet, som er Kærnen i hele det store sociale Spørgsmaal. Det vilde være en Lykke for vort Land, om vi kunde føre en Skattepolitik, en Jord- og Landpolitik, der ikke alene fastholdt Folk ude paa Landet, men vendte Strømmen bort fra Byerne ud til Landet. Gennemførte vi i Danmark en saadan Politik, gav vi det sociale Onde, Børnenøden, et virkningsfuldt Rodhug.

Men hvordan er Forholdene i Øjeblikket? De er praktisk talt saadanne, at Adgangen til Jorden er spærret for det arbejdende Folk af Spekulationsprisernes Pigtraadshegn. Jeg tror, man uden Overdrivelse kan sige, at Husmandsloven i Øjeblikket er uanvendelig. I Finansaaret 1909—10 bevilgedes der til 610 Husmandsbrug en Udlaanssum af godt 3 Mill. Kr. I 1910—11 bevilgedes der Laan til 686 Brug, men i 1917—18 kun til 274. og Udlaanssummen var 2 118 000 Kr. Man ser deraf, at de høje Priser faktisk har hindret en Anvendelse af Husmandsloven til Trods for, at det maa siges, at der er meget haardt Brug for den. I denne Forbindelse vil jeg udtale Haabet om, at det nu maa lykkes at gennemføre Lovforslaget om Jord i offentligt Eje, og jeg glæder mig over den højtærede Finansministers Forslag om en ny almindelig Jordvurdering, der en Gang kan komme til at tjene som Grundlag for en Jordskyldskat til Afløsning af Ejendomsskylden: en Skat, der lægges efter Princippet: lige Skat paa lige Jord. Man kommer vistnok til at indrømme, at det er den Vej, vi maa frem i vor Skattepolitik, dersom vi gennem denne skal bidrage til at aabne Befolkningen Adgang til Landets Jord. Jeg kan ikke lade være med her at takke den højtærede Kirkeminister, fordi han paa sit Omraade har praktiseret et Stykke Jordpolitik. Jeg tænker her selvfølgelig paa Ordningen med Humble Præstegaards Jorder paa Langeland. De er blevet udstykket i Parceller og er gaaet over paa den arbejdende Befolknings Hænder, saaledes at der ikke betales nogen Købesum, og at denne Jord unddrages Jordspekulation og Handel, medens der svares en